

DOM
REG [.lt]

Kibernetinio saugumo subjektų pareigos. Duomenų tvarkymo DAS tikrinimas

Kauno technologijos universiteto Interneto paslaugų centras

2019-12-05

KIBERNETINIO SAUGUMO SUBJEKTAI

(KSĮ 2 str. 8 d.)

Valstybės informacinių išteklių valdytojai ir (arba) tvarkytojai	Ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytojai	Viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai	Elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjai	Skaitmeninių paslaugų teikėjai, išskyrus mažas ir labai mažas įmones, kurios yra apibrėžtos LR Smulkiąjo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (KSĮ 2 str. 16 d., 11 str. 2 d., 12 str. 6 d.)
		<p>Viešasis ryšių tinklas – elektroninių ryšių tinklas, kuris visiškai ar daugiausia naudojamas viešosioms elektroninių ryšių paslaugoms teikti, įskaitant elektroninių ryšių tinklą, kuriuo galima perduoti informaciją iš vieno tinklo galinio taško į kitą (ERĮ 3 str. 74 d.)</p> <p>Elektroninių ryšių tinklas – perdavimo sistemos ir (arba) komutavimo bei maršruto parinkimo įranga, kitos priemonės, įskaitant pasyviuosius tinklo elementus, leidžiančios perduoti signalus laidinėmis, radijo, optinėmis ar kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis, įskaitant palydovinius tinklus, fiksuotuosius (kanalų ir paketų komutavimo, įskaitant internetą) ir judriuosius antžeminius tinklus, elektros perdavimo kabelines sistemas (kiek jos naudojamos signalams perduoti), tinklus, naudojamus radijo ir (arba) televizijos programoms transliuoti (retransliuoti), ir kabelinės televizijos bei mikrobangų daugiakanalės televizijos tinklus neatsižvelgiant į perduodamos informacijos pobūdį (ERĮ 3 str. 16 d.)</p> <p>Viešosios elektroninių ryšių paslaugos – viešai teikiamos elektroninių ryšių paslaugos (ERĮ 3 str. 75 d.)</p> <p>Elektroninių ryšių paslauga – paprastai už atlygį teikiama paslauga, kurią visiškai ar daugiausia sudaro signalų perdavimas elektroninių ryšių tinklais, įskaitant telekomunikacijų paslaugas ir perdavimo (siuntimo) paslaugas transliavimui (retransliavimui) naudojamais tinklais. Elektroninių ryšių paslaugos neapima elektroninių ryšių tinklais ar naudojant elektroninių ryšių paslaugas perduodamos informacijos turinio teikimo ar redakcinės turinio kontrolės paslaugų, tarp jų informacinės visuomenės paslaugų, kurių visiškai ar daugiausia nesudaro signalų perdavimas elektroninių ryšių tinklais (ERĮ 3 str. 15 d.)</p>	<p>Elektroninės informacijos prieglobos paslaugos – paslaugos, apimančios galimybės naudotis elektroninės informacijos ir elektroninių duomenų (toliau – elektroninė informacija) kūrimo ir tvarkymo priemonėmis sudarymą ir (arba) paslaugų gavėjo pateiktos elektroninės informacijos laikymą (KSĮ 2 str. 2 d.)</p>	<p>Elektroninės prekyvietės paslauga – paslauga, kuria sudaromos sąlygos vartotojams ir (arba) komercinės veiklos subjektams sudaryti elektroninės prekybos ar paslaugų sutartis su komercinės veiklos subjektais elektroninės prekyvietės svetainėje arba komercinės veiklos subjekto svetainėje, kurioje naudojamosi elektroninės prekyvietės teikiamomis kompiuterijos paslaugomis (KSĮ 2 str. 3 d.)</p> <p>Paieškos internete paslauga – paslauga, kuria interneto vartotojams sudaromos sąlygos atlikti paiešką svetainėse pagal kokio nors dalyko užklausą, vartojant raktinį žodį, frazę arba kitus įvesties duomenis. Atlikus paiešką pateikiamos nuorodos, kuriose gali būti su ieškomu turiniu susijusios informacijos (KSĮ 2 str. 12 d.)</p> <p>Debesijos paslaugos – paslaugos, kurių gavėjai nuotoliniu būdu naudojami šių paslaugų teikėjų valdoma ryšių ir informacinių sistemų infrastruktūra (KSĮ 2 str. 1 d.)</p>

Mažos ir labai mažos įmonės

LR Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas

3 str. 2 d.

Maža įmonė – įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 50 darbuotojų ir kurios finansiniai duomenys atitinka **bent vieną** iš šių sąlygų:

- 1) įmonės metinės pajamos neviršija 10 mln. eurų;
- 2) įmonės balanse nurodyto turto vertė neviršija 10 mln. eurų.

3 str. 3 d.

Labai maža įmonė – įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 10 darbuotojų ir kurios finansiniai duomenys atitinka **bent vieną** iš šių sąlygų:

- 1) įmonės metinės pajamos neviršija 2 mln. eurų;
- 2) įmonės balanse nurodyto turto vertė neviršija 2 mln. eurų.

Verslininkas (t. y. asmuo, įsigijęs verslo liudijimą arba įregistravęs individualią veiklą) prilyginamas labai mažai, mažai arba vidutinei įmonei pagal 4 str. apskaičiuotą darbuotojų skaičių ir finansinius duomenis.

Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimas (3 str. 4 ir 10 d., 4 str. 5 d.)?

Bendrosios pareigos

LR Kibernetinio saugumo įstatymo 11 str.

1. Kibernetinio saugumo subjektai (past.: visi):

- 1) atsako už jų valdomų ryšių ir informacinių sistemų ar teikiamų paslaugų kibernetinį saugumą, užtikrina jų atitiktį organizaciniams ir techniniams kibernetinio saugumo reikalavimams, taikomiems kibernetinio saugumo subjektams;
- 2) organizacinių ir techninių kibernetinio saugumo reikalavimų, taikomų kibernetinio saugumo subjektams, apraše nustatyta tvarka atlieka rizikos vertinimą ir įdiegia kitas, naujausiais technikos laimėjimais paremtas ir nustatytai rizikai proporcingas, technines ir organizacines kibernetinio saugumo priemones;
- 3) Nacionaliniame kibernetinių incidentų valdymo plane nustatytais sąlygomis ir tvarka praneša Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui apie jų valdomose ir (arba) tvarkomose ryšių ir informacinėse sistemose įvykusius kibernetinius incidentus ir taikytas kibernetinių incidentų valdymo priemones;
- 4) policijos generalinio komisaro nustatyta tvarka teikia policijai informaciją, reikalingą teisės pažeidimams, turintiems nusikalstamų veikų požymių, kibernetinėje erdvėje užkardyti ir tirti, ir vykdo kitus policijos nurodymus, duotus šio įstatymo nustatytais pagrindais. Policijos nurodymus dėl paslaugų teikimo jų gavėjui apribojimo privaloma įvykdyti ne vėliau kaip per 8 valandas nuo policijos nurodymo gavimo;
- 5) paskiria kompetentingą asmenį ar padalinį, atsakingą už kibernetinio saugumo organizavimą ir užtikrinimą, ir Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui pateikia šio asmens ar padalinio kontaktinę informaciją;
- 6) vykdo šio įstatymo 8 straipsnyje nustatytus Nacionalinio kibernetinio saugumo centro nurodymus.

Specialiosios pareigos

LR Kibernetinio saugumo įstatymo 12 str.

Valstybės informacinių išteklių valdytojų ir (arba) tvarkytojų ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytojų specialiosios pareigos nurodytos šio straipsnio 1 ir 2 dalyse

3. Viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai viešai skelbia savo interneto svetainėse ar kitomis visuomenės informavimo priemonėmis paslaugų gavėjams rekomendacijas dėl priemonių kibernetiniam saugumui užtikrinti naudojantis viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų teikiamomis paslaugomis.

4. Elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjai viešai skelbia savo interneto svetainėse ar kitomis visuomenės informavimo priemonėmis elektroninės informacijos prieglobos paslaugų gavėjams rekomendacijas dėl priemonių kibernetiniam saugumui užtikrinti naudojantis elektroninės informacijos prieglobos paslaugomis.

5. Skaitmeninių paslaugų teikėjai (past.: išskyrus mažas ir labai mažas įmones):

1) viešai skelbia savo interneto svetainėse ar kitomis visuomenės informavimo priemonėmis paslaugų gavėjams rekomendacijas dėl priemonių kibernetiniam saugumui užtikrinti naudojantis skaitmeninių paslaugų teikėjų teikiamomis paslaugomis;

2) skiria atstovą veiklai skaitmeninių paslaugų teikėjo vardu vykdyti Europos Sąjungoje. Šis atstovas skiriamas, jei skaitmeninių paslaugų teikėjas nėra įsisteigęs Europos Sąjungos valstybėje narėje. Atstovas turi būti fizinis arba juridinis asmuo, įsisteigęs vienoje iš tų Europos Sąjungos valstybių narių, kurioje yra teikiamos skaitmeninės paslaugos. Kibernetinio saugumo politikos įgyvendinimo institucijos turi teisę kreiptis į skaitmeninių paslaugų teikėjo atstovą dėl šiame įstatyme nustatytų skaitmeninių paslaugų teikėjo pareigų atlikimo. Jei skaitmeninių paslaugų teikėjas skiria atstovą veiklai Lietuvos Respublikoje vykdyti, laikoma, kad skaitmeninių paslaugų teikėjas priklauso Lietuvos Respublikos jurisdikcijai.

Duomenų tvarkymo sąlygos

Kai duomenys turi būti tvarkomi duomenų valdytojo vardu, duomenų valdytojas pasitelkia tik tuos duomenų tvarkytojus, kurie pakankamai užtikrina, kad tinkamos techninės ir organizacinės priemonės bus įgyvendintos tokiu būdu, kad duomenų tvarkymas atitiktų šio reglamento reikalavimus ir būtų užtikrinta duomenų subjekto teisių apsauga (BDAR 28 str. 1 d.).

Vadovaujantis BDAR 28 str. 3 d., akreditavimo sutarties priede Nr. 1 apibrėžtos duomenų tvarkymo sąlygos ir numatyti paslaugų teikėjo (t. y. duomenų tvarkytojo) įsipareigojimai, susiję su duomenų tvarkymu DAS, be kita ko:

- paslaugų teikėjo įsipareigojimas sukurti ir pildyti dokumentaciją, susijusią su duomenų tvarkytojo veiksmis duomenų valdytojo vardu ir kitais duomenų tvarkymo veiklos įrašais, įskaitant taikomų organizacinių ir techninių priemonių aprašymą (6.9 p.)
- paslaugų teikėjo įsipareigojimas pateikti .lt domeno administratoriui visą informaciją, įrodančią, kad paslaugų teikėjas vykdo savo prievolės duomenų tvarkymo atžvilgiu, ir sudaryti sąlygas bei padėti .lt domeno administratoriui arba jo pasamdytam auditoriui atlikti patikrinimus ar auditą (6.11 p.)
- paslaugų teikėjo įsipareigojimas panaikinti savo sukurtas užsakovų DAS paskyras, kurios per pastaruosius 12 mėnesių nebuvo susietos su konkrečiu .lt antro lygio domenu. Paslaugų teikėjas negali DAS tvarkyti duomenų tų asmenų, kurie per nurodytą terminą netapo bent vieno .lt antro lygio domeno turėtoju arba nustojo naudotis paslaugų teikėjo teikiamomis procedūrinėmis paslaugomis. Ši taisyklė pagal analogiją taikytina techninių atstovų, kurie per pastaruosius 12 mėnesių nebuvo susieti su konkrečiu .lt antro lygio domenu, duomenų ištrynimui iš DAS (6.14 p.)

Duomenų tvarkymo tikrinimas

Duomenų tvarkymo sąlygų 24 p. numatytas duomenų tvarkymo auditas:

- DAS paskyrų auditą periodiškai atlieka .lt domeno administratorius, kuris panaikina neaktyvias DAS paskyras ir praneša apie tai paslaugų teikėjui (24.1 p.)

2020 m. pradžioje bus atliekamas DAS paskyrų auditas

- Bendras arba teminis duomenų tvarkymo auditas atliekamas .lt domeno administratoriaus arba priežiūros institucijos iniciatyva (24.2 p.)

2020 m. pradžioje visiems paslaugų teikėjams bus išsiųstas klausimynas dėl įsipareigojimų, susijusių su duomenų tvarkymu DAS, vykdymo

Duomenų tvarkymo sąlygų 26 p. numatyta paslaugų teikėjų prievolė nuo 2018 m. gruodžio 1 d. naujai sukuriuose užsakovų, kurie yra juridiniai asmenys, DAS paskyrose nurodyti juridinio asmens kodą (26.1 p.), o sukurtose iki 2018 m. gruodžio 1 d. – papildyti juridinio asmens kodą iki 2019 m. gruodžio 1 d. (26.2 p.)

2020 m. pradžioje bus tikrinamas juridinio asmens kodo nurodymas DAS paskyrose

Klausimai?

AČIŪ